

Thời sự đó đây ngày Thứ tư 25 tháng 01 năm 2023

Võ Thái Hà tổng hợp

New US House Speaker McCarthy Expected to Visit Taiwan

January 24, 2023

<https://www.asiafinancial.com/new-us-house-speaker-mccarthy-expected-to-visit-taiwan>

Beijing's military response if McCarthy does visit Taiwan may be similar to Pelosi's visit, with large exercises staged in waters near the island, analysts said

New House Speaker Kevin McCarthy talks to reporters at the Capitol in Washington. File photo by Reuters.

The Biden Administration is reportedly preparing for a possible escalation in tensions with China amid reports that new US House Speaker Kevin McCarthy will pay a flying visit to Taiwan in coming months.

Unnamed US officials said the White House believes that McCarthy, the Republican elected recently to replace Nancy Pelosi, will visit Taiwan this spring.

Analysts with [Eurasia Group](#) said the reports were not a surprise, because McCarthy would want to “maintain domestic political legitimacy in the face of bipartisan support for aggressive policy toward China”.

Pelosi's visit to Taiwan had raised the bar for subsequent Speakers, "all but ensuring that McCarthy would have to plan his own trip in order not to appear soft on China," analysts Clayton Allen, Anna Ashton, Neil Thomas and Ava Shen said.

Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ đang chuẩn bị cho Chủ tịch Hạ viện Kevin McCarthy thăm Đài Loan vào cuối năm nay, Punchbowl News đưa tin hôm thứ Hai, trích dẫn một quan chức trực tiếp liên quan.

Punchbowl cũng nói rằng kế hoạch cho chuyến đi đang ở "giai đoạn đầu" và các quan chức trong chính quyền của Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden kỳ vọng ông McCarthy sẽ đến thăm vào một thời điểm nào đó trong mùa xuân.

Các đảng viên Cộng hòa tại Hạ viện dưới sự lãnh đạo của ông McCarthy đã tăng cường ưu tiên chống lại Bắc Kinh, với một Ủy ban về cạnh tranh Mỹ – Trung được thành lập ngay trong tháng này dưới nhiệm kỳ Quốc hội mới. Quốc phòng Đài Loan là một mục chính trong chương trình nghị sự của nghị sĩ Đảng Cộng hòa Mike Gallagher của bang Wisconsin, người được ông McCarthy chọn để lãnh đạo ủy ban.

Trước đó, ông McCarthy từng nói rằng ông "rất thích" đến thăm Đài Loan nếu được bầu làm Chủ tịch Hạ viện. Tuyên bố được đưa ra vài ngày trước chuyến thăm của Chủ tịch Hạ viện lúc bấy giờ là bà Nancy Pelosi tới hòn đảo vào tháng 8 năm ngoái.

Bắc Kinh đã phản ứng quyết liệt trước chuyến thăm ngày 2/8 của bà Pelosi bằng việc phong tỏa gần như hoàn toàn Đài Loan, sau đó là các cuộc tập trận quân sự bắn đạn thật xung quanh hòn đảo với quy mô chưa từng có.

Chính phủ Trung Quốc cũng cắt đứt một loạt kênh liên lạc với Mỹ, bao gồm cả về biến đổi khí hậu và trao đổi quân sự – động thái được Nhà Trắng cho là "phản ứng thái quá".

Chủ tịch Hạ viện là chức vụ đứng thứ hai trong danh sách kế vị Tổng thống, sau phó Tổng thống, theo Hiến pháp Hoa Kỳ. Chủ tịch Hạ viện cuối cùng đến thăm Đài Loan trước bà Pelosi là Newt Gingrich, một đảng viên Cộng hòa, vào năm 1997, dưới thời Tổng thống đảng Dân chủ Bill Clinton.

Hàn Quốc tăng tốc phát triển tên lửa siêu thanh

Minh Anh /RFI

25/01/2023

Ảnh tư liệu: Bộ trưởng Quốc Phòng Hàn Quốc Lee Jong-sup phát biểu trong lễ kỷ niệm 44 năm ngày thành lập bộ chỉ huy liên quân Mỹ-Hàn (CFC), tại Pyeongtaek, Hàn Quốc, ngày 15/11/2022. AFP - LEE JIN-MAN

Giới chức quân sự và các ngành công nghiệp quốc phòng Hàn Quốc ngày 24/01/2023 loan báo, quân đội nước này có kế hoạch lắp ráp một tên lửa siêu thanh địa đối không trong quý II/2023, với mục tiêu có thể bắn thử nghiệm vào năm 2024.

Hãng thông tấn Yonhap của Hàn Quốc cho biết, trong bản báo cáo của bộ Quốc Phòng đệ trình lên tổng thống, tên lửa siêu thanh có thể vượt qua vận tốc Mach 5 (tức hơn 6.120 km/giờ) và có khả năng chuyển hướng bay bất thường từ trái sang phải.

Báo cáo cho rằng dự án phát triển loại tên lửa này còn nhằm mục đích tăng cường năng lực đáp trả các loại vũ khí hủy diệt hàng loạt của Bắc Triều Tiên. Cơ quan Phát triển Quốc phòng (ADD) sẽ đảm trách việc nghiên cứu chủ các công nghệ thiết kế tên lửa siêu thanh địa đối không và chế tạo một tên lửa mẫu có điều khiển, lắp ráp cho một chiến đấu cơ trước khi tiến hành bắn thử.

Căn cứ vào tiến độ phát triển, tên lửa siêu thanh sẽ được lắp ráp trong quý II/2023 và có thể sẽ được bắn thử lần đầu trong năm tới. Theo ước tính, loại tên lửa này có thể bắn tới Bình Nhưỡng chỉ trong vòng 2 phút.

Theo một báo cáo do Cơ quan Nghiên cứu Quốc Hội Mỹ (Service de Recherche du Congrès) công bố hôm 12/01/2023, hiện có 7 quốc gia đang phát triển tên lửa siêu thanh : Bắc Triều Tiên, Hàn Quốc, Nhật Bản, Úc, Pháp, Đức và một nước khác ngoài Hoa Kỳ. Còn Nga và Trung Quốc là những nước đã có tên lửa siêu thanh.

Cũng liên quan đến tình hình bán đảo Triều Tiên, Yonhap dẫn lời phát ngôn viên bộ Quốc Phòng Mỹ, chuẩn tướng Pat Ryder cho biết Hoa Kỳ tiếp tục theo dõi chặt chẽ khả năng Bắc Triều Tiên tiến hành một vụ thử hạt nhân mới.

Ukraine cam kết sẽ giải quyết các bê bối tham nhũng của đất nước

Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky cho biết những thay đổi nhân sự đang được thực hiện ở cấp cao và cấp thấp hơn, một động thái diễn ra sau các cáo buộc tham nhũng ở cấp cao kể từ cuộc xâm lược của Nga, Reuters đưa tin.

Trước chiến tranh, Ukraine có một “lịch sử lâu dài” về tham nhũng và quản lý lỏng lẻo.

Hôm Chủ nhật, cảnh sát chống tham nhũng cho biết họ đã bắt giữ Thứ trưởng Bộ Cơ sở hạ tầng vì nghi ngờ nhận “lại quả” 400.000 USD cho việc nhập khẩu máy phát điện vào tháng 9 năm ngoái, một cáo buộc mà ông này phủ nhận.

Trong một vụ khác, truyền thông đã cáo buộc Bộ Quốc phòng trả quá cao cho các nhà cung cấp thực phẩm cho binh lính. Nhà cung cấp cho biết họ đã “mắc lỗi kỹ thuật” và không có khoản tiền nào được trao tay.

Phát biểu trên video vào tối thứ Hai, Tổng thống Zelensky cho biết đã có các quyết định nhân sự liên quan đến các quan chức ở các cấp khác nhau trong các bộ và các cơ cấu chính quyền trung ương khác, cũng như ở các khu vực và trong cơ quan thực thi pháp luật.

Vụ bê bối tham nhũng có thể làm giảm sự nhiệt tình của phương Tây đối với chính phủ của ông, trong bối cảnh các nước châu Âu đang tranh cãi về việc gửi xe tăng Leopard 2 do Đức sản xuất tới Ukraine. Ukraine cho biết họ cần xe tăng phương Tây để chọc thủng phòng tuyến của Nga và chiếm lại lãnh thổ trong năm nay.

Ukraine và Nga đều được cho là đang lên kế hoạch cho các cuộc tấn công mùa xuân để phá vỡ thế bế tắc trong cuộc chiến, khi thời điểm một năm cuộc xâm lược của Nga đang đến gần.

Đức đã cảnh giác với các động thái có thể khiến Moscow leo thang căng thẳng. Nhưng trước áp lực mạnh mẽ từ một số đối tác, Berlin cho biết họ sẵn sàng hành động nhanh chóng nếu có sự đồng thuận giữa các đồng minh.

Thủ tướng Ba Lan Mateusz Morawiecki, nước có biên giới với Ukraine, cho biết hôm thứ Hai rằng Warsaw sẽ xin phép gửi xe tăng tới Kyiv và đang cố gắng tìm kiếm các quốc gia khác cùng chí hướng.

Đức cho biết họ không ngăn cản việc tái xuất xe tăng Leopard sang Ukraine, nhà ngoại giao hàng đầu của Liên minh châu Âu cho biết hôm thứ Hai.

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ Ned Price trong cuộc họp báo hôm thứ Hai đã né tránh các câu hỏi lặp đi lặp lại về sự cảnh giác của Đức đối với việc cung cấp xe tăng và liệu Hoa Kỳ có hỗ trợ các quốc gia khác cung cấp Leopards mà không có sự chấp thuận của Đức hay không.

Điện Kremlin cho biết sự chia rẽ ở châu Âu về việc có nên cung cấp xe tăng cho Kyiv hay không cho thấy “sự lo lắng” ngày càng tăng trong liên minh quân sự NATO.

Trước cuộc xâm lược, chống tham nhũng là một trong những mục tiêu chính của ông Zelensky, một chính trị gia mới lên nắm quyền vào năm 2019 với lời hứa sẽ làm trong sạch thể chế.

Một số hãng truyền thông Ukraine đã đưa tin rằng một số Bộ trưởng nội các và quan chức cấp cao có thể sắp bị sa thải.

Nhật Minh

Trung Quốc lạnh kỷ lục, có nơi xuống dưới -50°C

Thành phố Mạc Hà ở Đông Bắc Trung Quốc đã trải qua nhiệt độ cực thấp trong lịch sử, xuống dưới -50°C , lông mày cũng bị đóng băng. (Ảnh từ Weibo)

Trung Quốc Đại Lục hứng chịu một đợt lạnh kể từ đêm trước Tết Nguyên đán, gần 90% diện tích lãnh thổ ở mức dưới 0 độ C. Không khí giá lạnh đã di chuyển xuống phía Nam vào ngày mùng 1 Tết. Thành phố Mạc Hà ở vùng đông bắc Trung Quốc trải qua đợt nhiệt độ cực thấp trong lịch sử, xuống dưới -50 độ C, phá kỷ lục lạnh nhất trong vòng 54 năm qua.

Tổng hợp thông tin truyền thông Trung Quốc Đại Lục đưa tin, theo thông tin ngày 22/1 của Trung tâm Dịch vụ Khí tượng Hắc Long Giang, tính đến 8h sáng ngày 22/1, 10 trạm khí tượng đã đo được nhiệt độ thấp nhất lịch sử. Nhiệt độ ở Mạc Hà một lần nữa giảm xuống dưới -50°C , đạt $-50,7^{\circ}\text{C}$.

Truyền thông Đại Lục dẫn lời một sinh viên đại học ở thành phố Mạc Hà cho biết, năm nay trời có vẻ lạnh hơn, cảm giác khắp nơi đều là sương mù, không phải mây mù mà tựa như hơi nước trong không khí đã đông lại thành băng, giống như một lớp khói trắng. Vài ngày trước, cô ra ngoài chơi với các bạn cùng lớp, đi được vài phút, tóc và lông mày lộ ra ngoài đều bị băng bao phủ.

Ông Tiết Trường Nghĩa (Xue Changyi), Phó giám Chủ nhiệm Văn phòng Giám sát Công tác Chính trị của Cục Công an thành phố Mạc Hà cho biết, thời tiết lạnh giá như vậy rất hiếm khi xảy ra, thông thường khi nhiệt độ là -30 độ C, mọi người thường chỉ nói “lạnh đấy” khi ra ngoài, nhưng đến thứ sáu (ngày 20/1) khi mọi người ra ngoài thì đều đổi thành nói “trời lạnh thật”, thậm chí nói theo phương ngữ Đông Bắc, tôi còn cảm thấy “xương đông và giòn”.

Rất nhiều người dân ở thành Mạc Hà cũng có cùng cảm nhận như trên về thời tiết cực lạnh. Theo truyền thông Đại Lục đưa tin, ông Vương, một người lớn lên ở thị trấn Tây Lâm Cát, thành phố Mạc Hà, cho biết nhiệt độ thấp nhất trong những năm trước là khoảng -40 độ C, nhưng năm nay đặc biệt lạnh giá. Hiện giờ đều phải mặc áo giữ ấm, áo len, áo lông v.v. ở phần trên cơ thể, sau đó mặc áo khoác lông vũ từ đầu đến chân, trên đầu đội mũ, bịt tai, khẩu trang đều không thể thiếu, nếu không thì khi ra ngoài lông mày cũng đóng băng. Sau đó, phải mặc một chiếc quần cotton dày, có thể nặng khoảng 1,5kg, rồi đi ủng đi tuyết. Cần mặc những thiết bị này mới dám ra ngoài, nếu không có việc gì làm thì cố gắng đừng ra ngoài.

Ông Tiết Trường Nghĩa cũng chỉ ra rằng khi ra ngoài vào ngày hôm đó, ông đã bỏ chiếc điện thoại di động đã sạc đầy vào túi, khoảng nửa giờ sau, chiếc điện thoại di động tắt nguồn do nhiệt độ của pin quá thấp, máy chụp ảnh cũng thế, chụp được 5 – 6 ảnh thì báo không còn điện. Mang nó trở lại phòng để ấm 1 giờ thì nó lại khôi phục lại trạng thái đầy pin.

Mạng lưới thời tiết Trung Quốc dự đoán rằng trong 2 ngày tới, thành phố Mạc Hà sẽ không loại trừ khả năng đón một đợt nhiệt độ cực thấp một lần nữa.

Đài quan sát khí tượng trung ương Trung Quốc sẽ tiếp tục đưa ra cảnh báo sóng xanh lạnh giá vào lúc 10h giờ địa phương ngày 22/01. Dự kiến, từ 14h ngày 22/01 đến 8h ngày 25/01, nhiệt độ ở hầu hết các nơi của khu vực trung tâm và phía đông sẽ giảm từ 6-10°C. Nhiệt độ ở khu vực phía đông và phía đông nam của sông Dương Tử sẽ giảm từ 12~14°C, có nơi 18~20°C.

Đợt lạnh thứ 2 kể từ mùa đông năm nay sẽ ập đến từ ngày 17 – 18/12, nhiệt độ thấp nhất của gần 90% diện tích lãnh thổ xuống dưới 0 độ C, mức thấp kỷ lục trong cùng thời kỳ. Trong số các thành phố thủ phủ của tỉnh, Bắc Kinh, Thượng Hải và Hàng Châu đều có thể đón một buổi sáng lạnh nhất trong cùng thời kỳ kể từ thế kỷ 21. Trang Mạng lưới thời tiết Trung Quốc (weather.com.cn) đã đưa ra một bản đồ toàn quốc về cảnh báo đóng băng.

Theo bà Trương Quyên (Zhang Juan), nhà phân tích khí tượng tại Mạng lưới thời tiết Trung Quốc cho biết, đợt lạnh này có khả năng tạo ra gió mạnh và nhiệt độ thấp. Miền bắc lạnh, khô và nhiều gió. Nội Mông Cổ, Hắc Long Giang sẽ trải qua thời tiết cực lạnh -40°C, khu vực phía nam cũng sẽ có rét đậm và rét hại, nhiệt độ thấp nhất 0°C xuất hiện ở các khu vực phía bắc tỉnh Vân Nam, phía bắc tỉnh Quảng Tây, trung và bắc bộ tỉnh Quảng Đông cho đến phía tây tỉnh Phúc Kiến, nhiều nơi có thể đạt mức lạnh kỷ lục.

Vào ngày 18/1, khu vực phủ sương giá mở rộng rất nhiều về phía nam và nhiệt độ thấp nhất ở Hồ Nam, Giang Tây, Chiết Giang, Phúc Kiến, Tứ Xuyên, Trùng Khánh, Quý Châu và bắc Vân Nam, bắc Quảng Đông và bắc Quảng Tây đều sẽ giảm xuống dưới điểm đóng băng, một số khu vực cũng sẽ gặp những đợt rét hiếm có trong lịch sử trong cùng thời kỳ lạnh giá.

Ngoại trừ đảo Hải Nam, nhiệt độ thấp nhất ở các khu vực khác của vùng Hoa Nam và nam Vân Nam nhìn chung chỉ ở mức một con số. Ở miền Bắc, hầu hết các khu vực vẫn đang trong vùng “băng giá”, “đóng băng”.

Điều đáng chú ý là đợt lạnh này đã đi sâu xuống phía nam, thậm chí các nơi như Vân Nam, Hải Nam cũng sẽ bị ảnh hưởng.

Dương Thiên Tư

Ukraine: Thủ trưởng Bộ Quốc phòng từ chức với lý do tham nhũng

Ngày 24/1, Thủ trưởng Bộ Quốc phòng Ukraine Vyacheslav Shapovalov đã từ chức, theo Ukraine Pravda đưa tin, trong bối cảnh chính quyền Zelensky cải tổ bộ máy nhà nước, và tối hôm qua Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky đã nói có một loạt các thay đổi về các quan chức cấp cao trong những ngày này.++

Nguyên văn thông báo từ Bộ Quốc phòng như sau: “Ông Vyacheslav Shapovalov, người chịu trách nhiệm hỗ trợ hậu cần cho Lực lượng Vũ trang Ukraine, đã yêu cầu được bãi nhiệm để không ảnh hưởng tới sự hỗ trợ ổn định của Quân lực Ukraine do hậu quả của chiến dịch tố cáo liên quan đến việc mua dịch vụ ăn uống.”

“Bộ trưởng Bộ Quốc phòng đã đồng ý yêu cầu của ông Shapovalov về việc miễn nhiệm chức vụ thủ trưởng.”

Ông Vyacheslav Shapovalov, Thứ trưởng Bộ quốc phòng Ukraine (nguồn MIL.GOV.UA)

Tối hôm 23/1, ông Zelensky đã thông báo trên Telegram về quyết định của Hội đồng Quốc phòng và An ninh Quốc gia về việc làm nghiêm các quy định thời chiến tranh, công bố về cải tổ chống tham nhũng và lưu ý sẽ có một loạt thay đổi các chức vụ cao cấp trong bộ máy nhà nước, tuy ông không nói cụ thể là ai. Ông Zelensky cũng khẳng định đã đưa 22 người liên quan đến Chính thống Giáo Nga thêm vào danh sách bị Ukraine trừng phạt.

Tổng thống Hoa Kỳ Donald Trump 3 năm trước nói rằng, không nên đổ tiền vào Ukraine vì đây là nơi tham nhũng nhất thế giới.

Phát cỡ chống tham nhũng

Ukraine có lịch sử lâu dài về tham nhũng. Ba năm trước Hoa Kỳ dưới thời Tổng thống Donald Trump, khi phóng viên của một hãng tin Châu Âu hỏi về vấn đề Ukraine, TT Trump đã trả lời, Hoa Kỳ không đưa tiền vào một trong những nơi tham nhũng nhất thế giới.

“Tôi [thấy] 2 vấn đề thế này. Đầu tiên là Ukraine là quốc gia tham nhũng khủng khiếp. Thật khủng khiếp, không phải chỉ đơn giản tham nhũng, mà còn hơn nhiều các quốc gia khác [...] là một trong những nơi tham nhũng nhất thế giới. Và tôi không muốn đưa tiền vào một quốc gia tham nhũng đến như vậy,” ông Trump nói.

“Thứ hai là [...] Tôi ghét tình huống Hoa Kỳ là quốc gia duy nhất đứng ra đưa tiền, đặc biệt khi Ukraine giúp Châu Âu và các nước Châu Âu gặp nhiều lần giúp chúng ta. Họ dường như muốn chiến tranh [...] Là các quốc gia Châu Âu phải giúp Ukraine [chứ không phải Hoa Kỳ].”

TT Zelensky phản hồi với phóng viên, ông Trump nói về tham nhũng vậy là “không phải sự thật”, và chính quyền Zelensky của ông đang liên tục “chiến đấu” chống tham nhũng.

Sau này, khi được phóng viên hỏi về vấn đề tham nhũng mà ông Trump đã nêu, thì ông Zelensky bác bỏ và nói “đó không phải là sự thật”. Ngay sau đó ông giải thích dài dòng thêm rằng, chính quyền của ông đang liên tục “chiến đấu” chống tham nhũng.

Ngày 23/1, Phó Tổng công tố Oleksiy Symonenko đã đệ đơn từ chức sau khi bị tờ báo Ukraine Pravda đăng tin ông đi nghỉ ở Tây Ban Nha, sử dụng các tiện nghi sang trọng, vi phạm quy định rằng công chức không được rời

khỏi Ukraine trong thời chiến (trừ trường hợp do công tác yêu cầu). Ngay sau đó ông Symonenko đã bị bãi nhiệm, ký bởi Tổng Công tố Oleksiy Simonenko.

Kyrylo Tymoshenko, Phó Chánh văn phòng của Zelensky, đã đệ đơn từ chức, theo Ukraine Pravda đưa tin cùng ngày hôm qua. Từ Ukraine Pravda nhận định, một số quan chức khác liên quan đến ông Tymoshenko cũng sẽ bị sa thải.

Tuần trước, Aleksey Arestovich, cố vấn cao cấp cho Tổng thống Zelensky, đã từ chức vì lỡ miệng để lộ rằng tòa cư dân bị sập ở Dnipro là do tên lửa phòng không của Ukraine bắn trúng tên lửa của Nga, mặc dù lúc đó ông nói rằng tội lỗi khiến dân thường thiệt mạng vẫn tính là của Nga.

Giới quan sát cho rằng, vào thời điểm ông Zelensky phát cờ chống tham nhũng này, trong khi ông đang được viện trợ mạnh mẽ từ phương Tây, sẽ có không ít biến đổi trong bộ máy của ông.

Thiên Đức

Ông Zelensky sa thải hàng loạt quan chức hàng đầu để thanh lọc nội bộ

Reuters

Thứ tư, 25/01/2023

Phó Chánh Văn phòng Tổng thống Ukraine Kyrylo Tymoshenko chờ cuộc hội đàm với phái đoàn Nga bắt đầu tại Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ, hôm 29/03/2022. (Ảnh: Ukrainian Presidential Press Service/Tài liệu phát tay qua Reuters)

KYIV—Hôm thứ Ba (24/01), Tổng thống Volodymyr Zelensky đã sa thải hàng loạt quan chức cao cấp trong cuộc cải tổ chính trị lớn nhất của Ukraine trong chiến tranh, với lý do là cần phải thanh lý hết các vấn đề nội bộ đang gây tổn hại cho đất nước.

Trận chiến dài hơi chống lại tham nhũng ở Ukraine đang mang ý nghĩa sống còn khi cuộc xâm lược của Nga khiến Kyiv phụ thuộc nặng nề vào sự trợ giúp của phương Tây và nước này đang theo đuổi nỗ lực gia nhập Liên minh Âu Châu.

Việc sa thải hơn một chục quan chức diễn ra vài ngày sau vụ bắt giữ một thứ trưởng bị tình nghi tham nhũng với các cáo buộc đã bị Bộ Quốc phòng bác bỏ và sự việc này đã khiến dư luận phẫn nộ.

Ông Zelensky cho hay, “Mọi vấn đề nội bộ can thiệp vào nhà nước này đang được thanh lọc và sẽ tiếp tục được thanh lọc. Điều này cũng hợp lý, và cần thiết để bảo vệ chúng ta và giúp chúng ta nối lại tình hữu nghị với các tổ chức Âu Châu.”

“Chúng ta cần một nhà nước mạnh mẽ, và Ukraine sẽ là như thế,” ông tiếp tục trong một bài nói chuyện qua video, hứa hẹn nhiều cuộc gặp gỡ hơn và các hành động khác, nhưng không đi vào chi tiết.

Các nhà lập pháp Hoa Kỳ của Đảng Dân Chủ và Đảng Cộng Hòa đã ca ngợi Kyiv vì đã đưa ra hành động nhanh chóng trong việc chống tham nhũng đồng thời khẳng định việc viện trợ quân sự và nhân đạo của Hoa Kỳ cần phải được tiếp tục.

“Tổng thống nhìn thấy và nghe được tiếng nói của xã hội. Và ông trực tiếp phản hồi cho một đòi hỏi quan trọng của công chúng – công lý cho tất cả mọi người,” ông Mykhailo Podolyak, một cố vấn cao cấp của ông Zelensky, đã viết trên Twitter.

Các quan chức sắp mãn nhiệm bao gồm năm thống đốc khu vực, 4 thứ trưởng, và một quan chức cao cấp của văn phòng tổng thống được xem là thân cận với ông Zelensky.

Nhà phân tích chính trị Volodymyr Fesenko sống tại Kyiv cho biết, một số thay đổi này đã được dự trù từ lâu, nhưng đã trở thành hiện thực sau một loạt các bài báo tiêu cực.

“Đây vừa là sự tăng cường của cuộc chiến chống tham nhũng, vừa là phản ứng của tổng thống ... đối với các bài báo mang tính chỉ trích trong giới truyền thông,” ông Fesenko nói với Reuters.

Một số tuyên bố dường như có liên quan đến các cáo buộc tham nhũng trong khi những tuyên bố khác hoàn toàn không liên quan.

Văn phòng của ông Zelensky cho biết họ đã chấp nhận đơn từ chức của ông Kyrylo Tymoshenko, 33 tuổi, với tư cách là phó giám đốc của văn phòng này. Ông đã không đưa ra lý do cho quyết định này.

Ông Tymoshenko đã làm việc trong chiến dịch bầu cử của ông Zelensky và đã đảm nhận chức vụ này từ năm 2019, giám sát các khu vực và các chính sách khu vực. Ông đã bị truyền thông địa phương chỉ trích vì lái những chiếc xe hào nhoáng trong khi đất nước có chiến tranh, mặc dù ông phủ nhận hành vi sai trái và nói rằng những chiếc xe này là được thuê.

Ông Zelensky sau đó thông báo rằng ông Oleksiy Kuleba, thống đốc vùng Kyiv sẽ thay thế vị trí của ông Tymoshenko.

‘Hành động xứng đáng’

Cuộc cải tổ bộ máy chính trị này càng trở nên nổi bật hơn trong bối cảnh nền chính trị trong nước bị đóng băng trong suốt cuộc chiến.

Thứ trưởng Quốc phòng Vyacheslav Shapovalov đã đệ đơn từ chức sau khi một hãng thông tấn địa phương đưa tin cáo buộc Bộ này đã trả giá cao cho nguồn cung cấp thực phẩm, một mảnh khố cũ được các quan chức tham nhũng sử dụng để bòn rút tiền.

Bộ này cho biết các cáo buộc trên là vô căn cứ nhưng việc từ chức của ông Shapovalov, người phụ trách quân nhu, là một “hành động xứng đáng” vốn sẽ giúp duy trì niềm tin vào cơ quan này.

Thủ tướng Denys Shmyhal trình bày tại một cuộc họp nội các rằng Ukraine đang đạt được tiến bộ trong chiến dịch chống tham nhũng của mình. Ông cho hay: “Đây là một công việc liên tục, có hệ thống vốn rất cần thiết đối với Ukraine và là một phần không thể thiếu trong quá trình hội nhập với EU.”

Cuối hôm thứ Ba, ông Zelensky đã công bố các sắc lệnh hoàn tất việc bãi nhiệm năm thống đốc của các vùng Dnipropetrovsk, Zaporizhzhia, Kyiv, Sumy, và Kherson.

Phó Tổng công tố Oleksiy Symonenko, người đã bị truyền thông địa phương chỉ trích vì đi nghỉ cùng gia đình ở Marbella, Tây Ban Nha, cũng đã bị cách chức.

WHO điều tra siro ho bị nhiễm độc sau 300 ca tử vong ở trẻ em

Tác giả Bill Pan

Thứ tư, 25/01/2023

Chai xi-rô hạ sốt. (Ảnh: Ground Picture/Shutterstock)

Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) cho biết họ đang điều tra siro ho bị nhiễm độc được cho là nguyên nhân dẫn tới tử vong của hơn 300 trẻ em.

Trong 4 tháng qua, hơn 300 trẻ em đã tử vong sau khi uống thuốc ho không kê toa, WHO cho biết trong một tuyên bố hôm thứ Hai (23/01). Hầu hết các nạn nhân đều dưới 5 tuổi và sống ở Gambia, Indonesia và Uzbekistan.

Loại thuốc trên đã được xác nhận hoặc nghi ngờ có chứa hàm lượng diethylene glycol (DEG) và ethylene glycol (EG) cao, có thể gây tổn thương thận cấp tính khi uống phải.

WHO giải thích: “Những chất gây ô nhiễm này là những hóa chất độc hại được dùng làm dung môi công nghiệp và chất chống đông có thể gây tử vong ngay cả khi uống một lượng nhỏ, và không bao giờ được tìm thấy trong thuốc.”

Reuters đưa tin, trích dẫn một người có kiến thức về vấn đề này, rằng ngoài các quốc gia được đề cập ở trên, WHO cho biết Philippines, Timor Leste, Senegal và Campuchia cũng có thể bán siro ho bị nhiễm độc.

Tuy nhiên, WHO đã đưa ra lời kêu gọi hành động khẩn cấp tới tất cả 194 quốc gia thành viên để ngăn chặn nhiều ca tử vong hơn: “Vì đây không phải là những sự cố riêng lẻ, WHO kêu gọi các bên liên quan chính tham gia vào chuỗi cung ứng y tế hành động ngay lập tức và có sự phối hợp.”

Trước cảnh báo hôm thứ Hai, WHO đã gửi cảnh báo sản phẩm cụ thể vào tháng 10/2022 nhắm vào siro ho của hai nhà sản xuất Ấn Độ: Maiden Pharmaceuticals và Marion Biotech. WHO cho biết các sản phẩm này có liên quan đến các trường hợp tử vong ở Gambia và Uzbekistan. Cả chính phủ Ấn Độ và hai công ty đều phủ nhận lỗi là do thuốc.

Một cảnh báo sản phẩm khác của WHO đã được gửi vào tháng 11/2022 liên quan đến siro ho của bốn nhà sản xuất Indonesia: PT Yarindo Farmatama, PT Universal Pharmaceutical, PT Konimex và PT AFI Pharma.

Indonesia đã ngừng bán tất cả siro và thuốc nước trên toàn quốc sau tử vong của 99 trẻ em. Cơ quan y tế Indonesia cho biết lệnh cấm sẽ có hiệu lực cho đến khi họ kết thúc cuộc điều tra.

Cơ quan Liên Hợp Quốc khuyến khích tất cả các chính phủ phát hiện và loại bỏ mọi sản phẩm y tế không đạt tiêu chuẩn đã được xác định trong các cảnh báo y tế của WHO khỏi lưu thông trên thị trường tương ứng và bảo đảm rằng tất cả các sản phẩm y tế được bán đều được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt.

Cơ quan này nói thêm rằng các nhà sản xuất chỉ mua nguyên liệu từ các nhà cung cấp đủ tiêu chuẩn, kiểm tra toàn diện thành phẩm và lưu giữ hồ sơ về quy trình.

WHO cho biết các nhà cung cấp và nhà phân phối cũng nên kiểm tra các dấu hiệu làm giả, cũng như chỉ phân phối hoặc bán các loại thuốc được ủy quyền.

Phát hiện tài liệu mật tại tư gia cựu Phó Tổng thống Mike Pence

25/01/2023

[Reuters](#)

Cựu Phó Tổng thống Hoa Kỳ Mike Pence.

Các tài liệu được đánh dấu là mật được phát hiện tại nhà riêng của cựu Phó Tổng thống Hoa Kỳ Mike Pence ở Indiana vào tuần trước và ông đã chuyển những hồ sơ mật đó cho FBI, luật sư của ông cho biết trong các bức thư mà Reuters xem được hôm 24/1.

Luật sư Greg Jacob đã gửi một lá thư đến Cơ quan Lưu trữ Quốc gia hôm 18/1 thông báo cho họ về các tài liệu ấy, và trong một lá thư riêng vào ngày 22/1 ông đã thông báo cho Cơ quan Lưu trữ rằng FBI đã đến nhà của cựu phó tổng thống để thu thập chúng.

Trước ông Pence, các tài liệu đánh dấu mật cũng được tìm thấy tại nơi ở của cựu Tổng thống Donald Trump và của đương kim Tổng thống Joe Biden.

Ông Jacob cho biết trong bức thư ngày 18/1 gửi cho Cơ quan Lưu trữ Quốc gia rằng “vì hết sức thận trọng” ông Pence đã thuê luật sư bên ngoài để xem xét các hồ sơ được lưu trữ tại nhà của ông sau khi có báo cáo về các tài liệu được tìm thấy tại nơi ở của Biden.

“Luật sư đã xác định được một số ít tài liệu có khả năng chứa thông tin nhạy cảm hoặc thông tin mật nằm rải rác trong các hồ sơ,” ông Jacob viết trong thư.

Ông nói: “Phó Tổng thống Pence ngay lập tức bảo mật những tài liệu đó trong một két an toàn có khóa để chờ hướng dẫn tiếp theo về cách xử lý thích hợp từ Cơ quan Lưu trữ Quốc gia.” Bức thư cho biết luật sư của ông Pence đã không xem nội dung của các tài liệu sau khi chúng được xác định là tài liệu mật.

Trong một bức thư riêng đề ngày 22/1, ông Jacob cho biết Bộ Tư pháp “đã bỏ qua các thủ tục tiêu chuẩn và yêu cầu sở hữu trực tiếp” các tài liệu tại nơi ở của Pence.

Với sự đồng ý của cựu phó tổng thống, các đặc vụ FBI đã đến nhà ông ở Indiana lúc 9:30 tối ngày 19/1 để thu thập các tài liệu được cất giữ trong két sắt, ông Jacob nói.

Các tài liệu phát hiện ở nhà đương kim Tổng thống Biden là từ thời ông còn là phó tổng thống. Cựu Tổng thống Trump đã từ chối giao nộp các tài liệu khiến FBI thực hiện cuộc đột kích. Cả ông Biden và ông Trump đều đang đối mặt với các cuộc điều tra của công tố viên đặc biệt của Bộ Tư pháp về việc xử lý không đúng các tài liệu mật.

Trong giai đoạn chuyển tiếp tổng thống, hồ sơ từ mỗi chính quyền phải được chuyển giao cho Cơ quan Lưu trữ Quốc gia Hoa Kỳ lưu giữ hợp pháp. Việc cố ý di dời hay lưu giữ tài liệu mật là bất hợp pháp. Không lưu trữ và bảo mật đúng cách các tài liệu mật có thể gây rủi ro cho an ninh quốc gia nếu nó rơi vào tay kẻ xấu.

California rúng động vì xả súng liên tiếp, 18 người chết

25/01/2023

[Reuters](#)

Xe van của nghi can nổ súng giết chết 11 người tại một vũ trường ở Monterey Park, California tối ngày thứ Bảy 21/1/2023.

Vụ một nghi phạm 67 tuổi ở Bắc California xả súng chết người có thể là một hành động bạo lực tại công sở, nhà chức trách cho biết hôm 24/1 và tiết lộ thêm thông tin mới về vụ xả súng hàng loạt thứ nhì liên tiếp khiến 18 người thiệt mạng và gây kinh hoàng trên cả nước.

Hai vụ nổ súng trong vòng ba ngày đã khiến tiểu bang California quay cuồng trong lúc các nhà điều tra đang tìm cách xác định danh tính 11 người thiệt mạng hôm 21/1 tại một vũ trường ở khu vực Los Angeles và 7 người thiệt mạng hôm 23/1 tại thị trấn ven biển Half Moon Bay gần San Francisco.

Nhà chức trách đang cố gắng xác định động cơ của cả hai vụ xả súng. Các quan chức cho biết bằng chứng sơ bộ chỉ ra rằng vụ thảm sát ở Half Moon Bay dường như là một vụ bạo lực tại nơi làm việc và tay súng đã sử dụng vũ khí sở hữu hợp pháp.

Các nghi phạm trong cả hai vụ tấn công đều là đàn ông ở độ tuổi nghỉ hưu, lớn hơn nhiều so với những thủ phạm điển hình của các vụ xả súng hàng loạt đã trở thành thông lệ ở Hoa Kỳ.

Hôm 23/1, tay súng ở Half Moon Bay đã nổ súng vào các nhân viên tại Trang trại Mountain Mushroom, nơi ông ta từng làm việc trước đây và Trang trại Concord, cách đó khoảng một dặm.

Tay súng bị tố giác, được xác định là Chunli Zhao, 67 tuổi, đã bị bắt khi người ta phát hiện Zhao đang ngồi trong xe đậu bên ngoài một trạm cảnh sát. Nhà chức trách cho biết họ tin rằng ông ta đến để đầu thú.

Ông ta đã giết bảy người và làm một người bị thương, và tất cả các nạn nhân đều là người Mỹ gốc Tây Ban Nha và gốc Á, cảnh sát trưởng quận San Mateo, Christina Corpus, nói với các phóng viên hôm 24/1.

Bà Corpus nói: “Tất cả các bằng chứng chúng tôi có đều chỉ ra đây là một trường hợp bạo lực tại nơi làm việc.”

Công tố viên dự kiến sẽ truy tố ông Zhao vào sáng thứ Tư 25/1.

Tổng thống Joe Biden nói trong một tuyên bố hôm 24/1 rằng ông đã được thông báo về vụ nổ súng ở Half Moon Bay và đã chỉ đạo hỗ trợ chính quyền địa phương. Tổng thống cũng kêu gọi Quốc hội tái đưa ra lệnh cấm vũ khí tấn công ở cấp liên bang.

Tin tức về vụ thảm sát mới nhất xuất hiện khi các thám tử vẫn đang điều tra vụ nổ súng tối thứ Bảy 21/1 tại Star Ballroom Dance Studio ở Monterey Park, ngay phía đông trung tâm thành phố Los Angeles, nơi một tay súng đã giết chết 11 người và làm bị thương 9 người.

Nhà chức trách cho biết nghi phạm, ông Huu Can Tran, 72 tuổi, sau đó lái xe đến một vũ trường thứ hai gần đó. Người điều hành vũ trường đã giành lấy vũ khí của ông này, ngăn chặn một vụ xả súng hàng loạt khác ở đó.

Ông Tran, một khách quen lâu năm của Star Ballroom, đã chạy trốn trên một chiếc xe màu trắng. Khoảng 12 giờ sau, cảnh sát dồn ông ta vào đường cùng ở Torrance, phía nam Los Angeles, và sau đó ông ta tự tử.

Kỷ lục tử vong

Bạo lực hôm 21/1 xảy ra trong lúc mọi người đón Tết Nguyên đán ở Monterey Park, một trung tâm của cộng đồng người Mỹ gốc Á ở Nam California, làm dấy lên lo ngại ban đầu rằng vụ tấn công có động cơ phân biệt chủng tộc.

Trong số 11 nạn nhân có 2 ngư dân Đài Loan, theo tòa lãnh sự Đài Loan ở Los Angeles, và nhiều công dân Trung Quốc, theo tòa lãnh sự Trung Quốc.

Theo gia đình và bạn bè của họ, một số là khách quen tại phòng tập khiêu vũ.

Theo bà Hilda Solis, thành viên của Hội đồng giám sát quận, đây được xếp hạng là vụ xả súng hàng loạt đẫm máu nhất từ trước đến nay ở Quận Los Angeles.

Hai vụ xả súng mới nhất cũng đáng chú ý về độ tuổi của các nghi phạm, một người ở độ tuổi cuối 60, người khác ở độ tuổi 70.

Cơ sở dữ liệu về 185 vụ xả súng hàng loạt từ năm 1966 đến năm 2022 do Dự án Báo lực phi lợi nhuận duy trì chỉ có một vụ do một người trên 70 tuổi thực hiện - một thợ mỏ đã nghỉ hưu đã giết chết 5 người ở Kentucky vào năm 1981.

Cảnh sát trưởng quận Los Angeles, Robert Luna, nói với các phóng viên hôm 23/1 rằng các nhà điều tra đã thu thập được 42 vỏ đạn và một băng đạn sức chứa lớn từ phòng tập khiêu vũ.

Ông cho biết cuộc lục soát ngôi nhà di động của nghi phạm trong một cộng đồng người cao niên sống ở thị trấn Hemet, cách Los Angeles 80 dặm về phía đông, đã phát hiện ra một khẩu súng trường, các thiết bị điện tử và các vật dụng “khiến chúng tôi tin rằng nghi phạm đang tự chế tạo” vũ khí giảm thanh. Cảnh sát cũng thu giữ hàng trăm viên đạn từ căn nhà và một khẩu súng ngắn từ xe của nghi phạm.

Cảnh sát trưởng Monterey Park, Scott Wiese, cho biết các nhà điều tra đang xem xét các báo cáo chưa được xác nhận rằng bạo lực có thể bắt nguồn từ sự ghen tuông hoặc các vấn đề về mối quan hệ.

Philippines có ý định tuần tra Biển Đông cùng với Mỹ và ASEAN

Phan Minh /RFI

25/01/2023

Các sĩ quan hải quân Philippines đang lên tàu « Wuhu » loại 054A, trang bị tên lửa dẫn đường, tại cảng Manilla, Philippines, ngày 17/01/2019. AP

Thượng nghị sĩ Philippines Francis Tolentino hôm nay 25/01/2023 cho biết, Manila có thể sẽ tiến hành các cuộc tuần tra hàng hải chung ở Biển Đông với Hoa Kỳ hoặc với các quốc gia thành viên Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á (ASEAN).

Theo nhật báo Philippines Inquirer, ông Tolentino đã tán thành việc tổ chức các cuộc tuần tra chung giữa cảnh sát biển của Mỹ-Philippines, và thậm chí có thể mở rộng hoạt động này thành cuộc tuần tra đa phương bao gồm các quốc gia thuộc khối ASEAN để bảo đảm tự do hàng hải, thực hiện quyền đánh bắt cá và những hoạt động khác... Thượng nghị sĩ Tolentino cho rằng Philippines sẽ không thể đơn độc tổ chức các cuộc tuần tra này, và cần sự tham gia của các quốc gia khác quan tâm đến việc duy trì tự do hàng hải trong khu vực.

Trước đó không lâu, lực lượng tuần duyên Philippines cho biết một chiếc tàu cảnh sát biển Trung Quốc đã xua đuổi một tàu đánh cá Philippines ở bãi cạn Ayungin, cách Palawan 315 km về phía tây.

Vụ việc này xảy ra sau khi tổng thống Ferdinand Marcos Jr. thực hiện chuyến thăm cấp Nhà nước tới Bắc Kinh, trong đó chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình cam kết tìm những giải pháp giúp đỡ các ngư dân gặp khó khăn ở Biển Đông mà Manila gọi là biển Tây Philippines.